

Folkbiblioteksplan för Bollnäs kommun 2023–2025

Dokumenttyp Plan	Diarienummer 2022-00047
Beslutad av Kommunfullmäktige	Datum 2023-02-27, § 26
Dokumentet gäller för Kulturnämnden	Reviderat -
För revidering ansvarar Kulturnämnden	Dokumentet gäller till 2025-12-31
För uppföljning ansvarar Kulturnämnden	Dokumentansvarig Kulturenheten
Dokumentet ersätter Biblioteksplan 2017-2020	Delgiven i fullmäktige -

Innehållsförteckning

Folkbiblioteksplan för Bollnäs kommun 2023–2025	1
Innehållsförteckning	2
Inledning och bakgrund	3
Ramverk och överväganden	3
Koppling till andra styrdokument	3
1. Välkommen till folkbiblioteken i Bollnäs kommun	4
1.1 Biblioteksplan	4
1.2 Disposition	4
1.3 Bollnäs kommun	4
1.4 Bollnäs bibliotek	4
1.5 HelGe	4
2. Bibliotekslagen	5
2.1 2 §	5
2.1.1 Nuläge	5
2.1.2 Utmaningar	5
2.2 3 §	6
2.2.1 Nuläge	6
2.2.2 Utmaningar	6
2.3 4 §	6
2.3.1 Nuläge	6
2.3.2 Utmaningar	6
2.4 5 §	7
2.4.1 Nuläge	7
2.4.2 Utmaningar	7
2.5 6 §	7
2.5.1 Nuläge	7
2.5.2 Utmaningar	8
2.6 7 §	8
2.6.1 Nuläge	8
2.6.2 Utmaningar	8
2.7 8 §	9
2.7.1 Nuläge	9
2.7.2 Utmaningar	9
2.8 10 §	9
2.8.1 Nuläge	9
2.8.2 Utmaningar	10
2.9 17 §	10
2.9.1 Nuläge	10
2.9.2 Utmaningar	10
3. Strategier, prioriteringar och uppföljning	10
4. Önskat läge efter planperioden	11
4.1 Utveckling av barn- och ungdomsverksamheten	11
4.2 Ökad närvaro i kommundelarna	11
4.3 Gemensam biblioteksplan för Bollnäs kommun	11
4.4 Bokmässan	11
4.5 HelGe-samarbetet	11
5. Vidare läsning	12
Uppföljning och revidering	13
Uppföljning och ansvar	13
Revidering	13

Inledning och bakgrund

Biblioteksplanen är ett politiskt beslutat styrdokument som av kommunens tjänstepersoner bryts ner i konkret verksamhet. Planen beskriver den lokala bibliotekspolitik.

Biblioteksplanen har ofta en beslutad giltighetstid. En ny biblioteksplan behöver antas av politiken, när en tidigare plan löper ut. På så vis kommer kommunens biblioteksverksamhet upp på den politiska dagordningen med jämna mellanrum, något som lagstiftaren önskat främja.

En biblioteksplan behövs bland annat också för att kommunen ska kunna söka vissa statliga stöd, exempelvis inköpsstöd för folk- och skolbibliotek samt Stärkta bibliotek.

Biblioteksplanen är framtagen i enlighet med bibliotekslagen och följer därmed inte Bollnäs kommuns beslutade modell för styrdokument fullt ut.

Ramverk och överväganden

§17 i Bibliotekslagen, Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. *Lag (2019:961)*.

Lagstiftaren har i förarbetena till bibliotekslagen angett att biblioteksplaner ska gå att följa upp. I bibliotekslagen står också att den myndighet som regeringen utser, ska följa upp hur biblioteksplanerna har utformats och hur de används, tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna. KB är den myndighet som regeringen har utsett för detta.

Lagstiftaren förordar en gemensam biblioteksplan för alla kommunens biblioteksverksamheter. Denna plan är en folkbiblioteksplan avsedd att löpa parallellt med Bollnäs kommuns skolbiblioteksplan. När bägge planerna löper ut 2025 så finns möjlighet att skriva en kommungemensam biblioteksplan.**Koppling till andra styrdokument**

Bollnäs kommuns biblioteksplan 2017-2020

Bollnäs kommuns skolbiblioteksplan 2020-2025

1. Välkommen till folkbiblioteken i Bollnäs kommun

1.1 Biblioteksplan

Folkbiblioteksplanen är ett framtidsytande och beskrivande dokument som ligger till grund för bibliotekets årliga verksamhetsplanering. I verksamhetsplaneringen specificeras konkreta aktiviteter med syfte att uppfylla kulturnämndens mål. Folkbiblioteksplanen gäller parallellt med skolbiblioteksplanen (DNV 2016-05289) perioden 2023–2025.

Biblioteksplanen ska kunna användas av den som vill förstå, ställa krav på, samarbeta med och/eller använda folkbiblioteken i Bollnäs kommun. Planen ska tydliggöra hur folkbiblioteken i Bollnäs kommun uppfyller bibliotekslagen, vilka kända utmaningar som identifierats och vilka prioriteringar som gjorts inför planperioden.

1.2 Disposition

Den första delen av biblioteksplanen fokuserar på de paragrafer i bibliotekslagen som är relevanta för folkbiblioteken i Bollnäs kommun, beskriver ett nuläge och ringar in de utmaningar som verksamheten står inför. Detta följs av strategier och prioriteringar under planperioden. Biblioteksplanen avslutas med en visionär del i form av ett önskat läge vid planperiodens slut.

Sist i biblioteksplanen finns länkar till olika typer av dokument som påverkar hur bibliotekets arbete organiseras och genomförs.

1.3 Bollnäs kommun

Bollnäs kommun har 26 753 invånare, 70,4 % bor i tätort och 29,6 % utanför tätort. Medelåldern är 44,8 år, vilket kan jämföras med 41,6 år, som är medel för Sverige. Arbetslösheten i kommunen är 10,1 %, jämfört med 7,9 % som är medel för riket. Andelen 25–64 år som har eftergymnasial utbildning är 29,9 %, vilket kan jämföras med 34,3 % för riket. Alla siffror är från 2021, källa är Statistiska centralbyrån (SCB).

1.4 Bollnäs bibliotek

Kulturnämnden är ansvarig för kulturenhetens verksamhet. Kulturenheten i Bollnäs är en del av kommunstyrelseförvaltningen, där folkbiblioteket ingår.

Budgeten för Bollnäs bibliotek år 2021 var 10 124 000 kr.

Folkbiblioteken i Bollnäs kommun består av ett huvudbibliotek i centralorten samt två filialer i Arbrå och Kilafors. Hanebo bibliotek i Kilafors är inhytt i Hällagårdens äldreboende och är obemannat men utrustat med teknik för självservice. Huvudbiblioteket ingår i Kulturkvarteret tillsammans med kulturhuset, kulturskolan, Bollnäs museum och konsthall samt Kulturhusets fritidsgård.

På biblioteksenheten i Bollnäs kommun arbetar sex bibliotekarier, tre biblioteksassistenter, en biblioteksvärd och en museipedagog.

1.5 HelGe

Folkbiblioteken i Bollnäs kommun är en del av HelGe-samarbetet. I samarbetet ingår folkbiblioteken i Hälsingland och Gästrikland samt Region Gävleborg. Samarbetet är baserat på en solidaritetsprincip där vi kompletterar varandras medieförsörjning och bidrar utifrån invånarantal. I HelGe används gemensamma låneregler och en gemensam bibliotekskatalog. HelGe tecknar även vissa gemensamma avtal för olika typer av tjänster som till exempel streamad film och transporter.

HelGe-samarbetet har en gemensam verksamhetsplan, mediepolicy och strategi för barn och unga samt en gemensam webb. Alla bibliotek i HelGe bidrar med personal till samarbetets olika arbetsgrupper: mediegruppen, systemgruppen, webbgruppen, Librisgruppen och styrgruppen.

2. Bibliotekslagen

Biblioteksplanen synliggör hur Bollnäs kommun tolkar och gör verksamhet i enlighet med bibliotekslagen. För att göra detta tydligt och lättöverskådligt har vi lyft fram de paragrafer som berör folkbiblioteksverksamhet. Till dessa har vi tillfogat en beskrivning av nuläge samt aktuella utmaningar. För att se Bibliotekslagen i sin helhet, se SFS:2013:801.

2.1 2 §

2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

2.1.1 Nuläge

Folkbiblioteken har rötter i folkbildningen. Genom att utan kostnad tillhandahålla och organisera information på ett lättillgängligt och neutralt sätt skapar biblioteket möjligheter för alla att växa, utvecklas och förändra sina liv. Biblioteket främjar formellt och informellt lärande genom att tillhandahålla studieplatser, datorer, databaser samt ett kvalitativt och brett utbud av medier. Biblioteket anpassar utbud och arrangemang genom kontinuerlig omvärldsbevakning av aktuella frågor.

Biblioteket främjar litteraturens ställning genom ett varierat läsfrämjande arbete som tar sig uttryck i bland annat bokfrukostar, bokcirklar, författarbesök, tematiska skyltningar, bokgåvor, bokprat, lovaktiviteter och Familjelördagar. Biblioteket har ett nära samarbete med regionens författare, vilket kulminerar i Bollnäs bokmessa vartannat år.

Placeringen av biblioteket i Kulturkvarteret gör att det finns det unika förutsättningar för biblioteket att lyfta litteraturen på scener av olika storlek.

Biblioteket erbjuder en samlingsplats för informationsinhämtning och kulturella upplevelser. Detta sker genom det fysiska rummet och medier i olika format. Vi hjälper och guidar utifrån besökarnas behov.

Personalen på Bollnäs bibliotek är organiserade i två ämneslag, vuxenavdelningen samt barn- och ungdomsavdelningen, där bibliotekarier och biblioteksassistenter löpande diskuterar och stämmer av aktuella verksamhetsfrågor såsom inköp, program, uppföljning och utvärdering.

Kulturenhetens verksamhetsplan prioriterar ett omfattande samarbete mellan Kulturenhetens verksamheter.

2.1.2 Utmaningar

Att nå ut och få tillbaka besökare efter det tapp som inträffade i och med de restriktioner som infördes 2020 i samband med covid-19-pandemin.

Att utveckla verksamheten på ett sätt som inkluderar så många som möjligt.

Att skapa en biblioteksmiljö där olika gruppers behov kan mötas utan att konflikter uppstår.

Att göra bred verksamhet som både tillhandahåller det redan populära samt det utmanande och smala.

2.2 3 §

Ansvarsfördelning

3 § Bibliotekshuvudmän är kommunerna, regionerna, staten och, i fråga om vissa skolor, enskilda.

1. För folkbibliotek ansvarar kommunerna.

2. För skolbibliotek ansvarar kommuner, regioner, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. skollagen (2010:800).

2.2.1 Nuläge

I Bollnäs har grundskolan en egen biblioteksplan. Tidigare har visst samarbete skett, främst baserat kring gemensamma författarbesök och kompletterande medieförsörjning. Ny organisation i skolan har öppnat för nya möjligheter att etablera och formalisera samarbetet.

2.2.2 Utmaningar

Att hitta samarbetsformer som fungerar för både folk- och skolbibliotek.

Att efter denna planperiod skriva en gemensam biblioteksplan för alla kommunens biblioteksverksamheter.

2.3 4 §

Prioriterade grupper

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

2.3.1 Nuläge

Bollnäs folkbibliotek erbjuder anpassad litteratur och tekniska hjälpmedel. På en Äppelhylla erbjuds taktila böcker, punktskrift och andra liknande hjälpmedel. "Boken kommer" är en tjänst där biblioteket erbjuder hemleverans av litteratur till den som inte kan ta sig till biblioteket på grund av rörelsenedsättning eller annan funktionsnedsättning, långvarig sjukdom eller hög ålder. Bibliotekets personal hjälper personer med lässvårigheter att ta del av inläst litteratur via tjänsten Legimus. Vi tillhandahåller även tekniska hjälpmedel samt lättläst och storstil.

Biblioteket har avslutat projektet "Alla har rätt till makten att förstå" i samband med Bollnäs bokmessa hösten 2021. Ett av projektets huvudsyften var att öka tillgängligheten för alla och bättre anpassa biblioteket till användarnas behov. Personalen har utbildats och förändringar har gjorts i biblioteksrummet och på webben.

2.3.2 Utmaningar

Att målgrupperna känner till bibliotekets tjänster samt uppfattar dem som relevanta och funktionella.

Att vidareutbildning i bemötande för personal prioriteras över tid och inte blir enstaka punktinsatser.

Att säkerställa fysisk och digital tillgänglighet så långt det är möjligt inom ramarna för budget och lokaler.

2.4 5 §

5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på

1. de nationella minoritetsspråken,
2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och
3. lättläst svenska.

2.4.1 Nuläge

Biblioteket köper in litteratur på de nationella minoritetsspråken och ägnar särskild uppmärksamhet åt grupperna under den årligen återkommande Minoritetsveckan i Gävleborg.

En stor del av bibliotekets besökare har annat modersmål än svenska och vid inköp av medier tas hänsyn till de vanligaste språken i Bollnäs kommun. Varje bibliotek har en hylla för lättlästa böcker. Information och instruktioner på biblioteket tillhandahålles på lättläst svenska och ett flertal olika språk.

2.4.2 Utmaningar

Litet intresse och låg efterfrågan på litteratur på minoritetsspråk.

Få kontakter med minoritetsgruppernas representanter och som en följd av detta låg kunskap om gruppernas önskemål och behov i relation till vad biblioteket kan erbjuda.

2.5 6 §

6 § Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

2.5.1 Nuläge

Medieinköp sker enligt fastslagen medieförsörjningsrutin inom HelGe-samarbetet och inköpsmöten i ämnesgrupperna Barn och ungdom samt Vuxen fattar gemensamma beslut där allsidighet och kvalitet säkras av utbildade bibliotekarier. Vad som köps in av biblioteket är alltid bibliotekets beslut, men alla inköpsförslag från allmänheten beaktas. Hänsyn tas till kvalitet och redan befintligt utbud i hela HelGe-samarbetet.

Bollnäs har två filialbibliotek, Arbrå och Hanebo, som bemannas enligt schema av personalen på huvudbiblioteket.

Arbrå bibliotek har hösten 2022 genomgått en modernisering finansierad av Kulturrådets Stärkta biblioteksprojekt. Bollnäs bibliotek och Hudiksvalls bibliotek har samarbetat kring projektansökan och projektet går in i en ny fas 2023 genom att vi delar på en projektanställning med uppdrag att utveckla programverksamheten för barn och ungdomar. Ett samarbete med Centrum för vuxnas lärande har inletts. I ett årslångt projekt prövar vi att inhysa ett lärcenter i bibliotekets lokaler, något som både ger lokal service till Centrum för vuxnas lärandes studenter och en studiemiljö till biblioteket.

Hanebo bibliotek ligger i äldreboendet Hällagården och är ett obemannat bibliotek med självservicestation.

I Sverige varierar folkbiblioteksservicen starkt beroende på var i landet en person bor. Kännedom om bibliotekslagen och uppfattning om vad ett modernt folkbibliotek bör erbjuda varierar hos både beslutsfattare och medborgare. I biblioteksbranschen nationellt tolkas ibland bibliotekslagen och bibliotekens uppdrag bredare än i kommunerna. Det skiljer sig till exempel mycket i hur man ser på folkbibliotekets roll som informationsförsörjare vid kris eller vilken roll folkbiblioteket ska ha.

2.5.2 Utmaningar

Att vara närvarande i hela kommunen och inte bara i centralorten samt att service och utveckling som sker på huvudbiblioteket även tillhandahålls på filialbiblioteken.

Orealistiska förväntningar på bibliotekets service och tjänster. När myndigheter och företag stänger ner eller digitaliseras så vänder sig många till folkbiblioteket med till exempel bank- eller asylärenden.

Att sprida kunskap och etablera en gemensam syn på folkbibliotekets roll i kommunen och samhället.

2.6 7 §

7§ Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

2.6.1 Nuläge

Biblioteket balanserar medieanslag med att satsa resurser på läsfrämjande aktiviteter. Dessa aktiviteter genomförs ofta som olika samarbeten och med hjälp av externa projektmedel. Exempel på detta är bokmässans programutbud, Sommarboken och projekt finansierade av satsningen Stärkta bibliotek.

Biblioteket säkerställer en god tillgång till litteratur genom ett professionellt urval lokalt samt kompletterande tillgång via HelGe-samarbetet. På Bollnäs bibliotek främjar vi läsning som en del i det dagliga arbetet.

Ämnesgrupperna säkerställer att skyltningen är aktuell, diskuterar inköp, omvärldsbevakar, följer upp, planerar och genomför det vardagliga läsfrämjande arbetet.

Huvudbiblioteket tillhandahåller sex bokningsbara datorer för allmänheten, en utskriftstjänst och gratis wifi. Ett par gånger per år genomförs evenemang riktade mot de som vill lära sig mer eller få hjälp med informationsteknologi.

HelGes verksamhetsplan 2022 har bibliotek och digitalisering som ett av tre fokusområden. Bibliotekets personal erbjuds utbildning inom fördjupad omvärldsbevakning.

2.6.2 Utmaningar

Utvecklingen inom informationsteknologin går snabbt och det är svårt att hänga med kunskapsmässigt och kunna erbjuda tjänster som hela tiden förändras.

Det är svårt att dra gränser för vad som är tillräckliga insatser och vad som ligger på biblioteket i en så stor och omvälvande process som digitaliseringen är.

2.7 8 §

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

2.7.1 Nuläge

Bollnäs bibliotek använder Strategi för barn- och ungdomsverksamhet på HelGe-biblioteken. Genom HelGe-samarbetet skapar vi en gemensam vision och lägger därmed grunden för en likvärdig biblioteksverksamhet för barn och ungdomar i Gävleborg. FN:s konvention om barnets rättigheter, bibliotekslagen och respektive kommuns biblioteksplan, ska vara basen för denna strategiska vision.

Bibliotekets barnverksamhet är en del av det utbud för barn och unga som erbjuds i Kulturkvarteret i Bollnäs. Här finns en samverkan med kulturskola och avtalsföreningar, Bollnäs museum och konsthall samt fritidsgårdsverksamheten.

Bollnäs bibliotek erbjuder litteratur på de vanligaste språken i Bollnäs kommun, Sveriges minoritetsspråk och litteratur för barn med funktionsnedsättningar. Utöver detta finns det även lättlästa böcker och ljudböcker.

Bollnäs bibliotek arbetar kontinuerligt läsfrämjande gentemot barn och unga, vilket inkluderar mediahantering, läsfrämjande lovaktiviteter och projekt. Bollnäs bibliotek har påbörjat ett arbete där ambitionen är att fördela medier, personal och ytor så att hälften av resurserna används till verksamhet för barn och unga.

Under covid-19-pandemin skapades ett glapp i den verksamhet som erbjöds, till exempel tog inte biblioteket emot barngrupper och regler om bland annat avstånd och antal besökare som fick vistas i lokalen gjorde att det var svårt att genomföra ordinarie barnverksamhet.

2.7.2 Utmaningar

Arbeta upp rutiner och samarbeten med externa aktörer såsom skola och förskola, som är anpassade till de behov som uppstått efter ändrat öppethållande och nedstängning.

Att på ett naturligt sätt grunda biblioteksarbetet i Barnkonventionen och tillhandahålla relevant kompetensutbildning.

Att ta tillvara på barn och ungas synpunkter och önskemål.

Att skapa en biblioteksmiljö där olika gruppers behov kan mötas utan att konflikter uppstår.

2.8 10 §

10 § Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.

2.8.1 Nuläge

Bollnäs kommuns folkbiblioteksplan löper parallellt med Bollnäs kommuns skolbiblioteksplan. Efter ett antal personalförändringar på folkbiblioteket och en satsning på skolbibliotekarier på utbildningsförvaltningen så har samarbetet givits nya förutsättningar. På utbildningsförvaltningen arbetar nu

två skolbibliotekarier med samordningsansvar med biblioteksverksamhet för de nio kommunala grundskolorna.

Samarbetet mellan folk- och skolbiblioteket har återupptagits efter en period av restriktioner och en uppdaterad samverkan har inletts med att gemensamt söka Kulturrådets litteraturstöd 2023.

Folkbiblioteket tillhandahåller service till kommunens friskolor i form av kompletterande medieförsörjning.

2.8.2 Utmaningar

Att hitta samverkan med förbättrad måluppfyllelse för såväl skolbibliotek som folkbibliotek samt att på nytt ansöka om gemensamt litteraturstöd från Kulturrådet.

Förbättrad kommunikation och ett formaliserat samarbete med kommunens friskolor.

2.9 17 §

Biblioteksplaner

17 § Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Lag (2019:961).

2.9.1 Nuläge

Bollnäs kommuns folkbiblioteksplan gäller mellan 2022–2025 och antas av kulturnämnd och kommunfullmäktige. Bollnäs kommuns skolbiblioteksplan antogs 2021 av Barn- och utbildningsnämnden och gäller till 2025.

2.9.2 Utmaningar

Att inför nästa planperiod bättre synkronisera olika enheters arbete med Bollnäs kommuns gemensamma biblioteksplan.

3. Strategier, prioriteringar och uppföljning

Många av de utmaningar som identifierats är kopplade till minskat användande av biblioteket. För att skapa en positiv besöks- och låneutveckling kommer interna och externa samarbeten att prioriteras och uppsökande verksamhet prövas och utvärderas. En strategi för att utveckla och etablera biblioteket som en naturlig mötesplats i Bollnäs kommun är att, på olika sätt, involvera våra besökare i utformningen av verksamheten.

De Stärkta biblioteksprojekt som vi söker medel av kulturrådet för, kommer framför allt riktas mot utveckling av filialbiblioteken samt barn- och ungdomsavdelningarna. Målet är att nå 50 % av ytan, 50 % av personalen samt 50 % av medie- och programbudget till barn och ungdomsverksamhet.

Omvärldsbevakning är ett viktigt verktyg för att kunna planera det läsfrämjande arbetet såväl som bibliotekets bildningsuppdrag. Det är av stor vikt att hålla utbudet brett, aktuellt och i takt med samhällets stora utmaningar som klimatomställning, biologisk mångfald, folkhälsa och utanförskap samt de negativa sidorna av samhällets digitalisering, så som spridandet av propaganda och falska nyheter.

Här spelar biblioteket en viktig roll för det demokratiska samhällets utveckling och för att kunna leva upp till den så behöver omvärldsbevakningen mynna ut i konkreta aktiviteter och kontinuerligt följas upp.

Vår strategi under planperioden är att prioritera aktiviteter och samarbeten utifrån mål kopplade till FN:s globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030) så som de är formulerade i Bollnäs kommun.

Kulturverksamhet är ofta svår att följa upp eftersom den kvalitativa upplevelsen hos en individ inte låter sig mätas med kvantitativa metoder. På Bollnäs bibliotek vill vi pröva nya sätt att följa upp verksamheten kvalitativt. Detta sker genom observation, samtal och löpande utvärdering där stort värde läggs vid personalens kompetens och bedömning. Detta är ett sätt att lita på medarbetarnas professionalitet och utvärdera genom tilltro.

4. Önskat läge efter planperioden

4.1 Utveckling av barn- och ungdomsverksamheten

All personal har grundläggande kunskap om barnkonventionen och hur den påverkar arbetet på biblioteket.

Barn och ungas synpunkter tas till vara vid förändringar och utveckling av biblioteksverksamheten, fler barn och unga hittar till biblioteket och tar del av bibliotekets tjänster.

50 % av verksamheten har primärt fokus mot barn och unga. Detta gäller medie- och programbudget, personal och yta på både huvudbibliotek och filialer.

4.2 Ökad närvaro i kommundelarna

Det har skett en utveckling av biblioteksfilialerna i Arbrå och Hanebo som innefattar nya samarbeten, upprustning av teknik, satsning på rummens utformning och en aktiv planering av programverksamheten.

De flesta tjänster som är tillgängliga i centralorten är även tillgängliga på biblioteksfilialerna.

Medborgarna i Arbrå och Kilafors känner sig prioriterade och nöjda med sina bibliotek.

4.3 Gemensam biblioteksplan för Bollnäs kommun

Vid planperiodens slut utvärderas folk- och skolbibliotekens respektive biblioteksplaner och ett gemensamt arbete med att skriva Bollnäs kommuns biblioteksplan tar vid.

Samarbetet mellan folkbibliotek och skolbibliotek har under planperioden utvecklats och formaliserats som en del av en kulturgaranti som säkerställer att alla barn i Bollnäs kommun får del av ett likvärdigt kulturutbud.

4.4 Bokmässan

Vi har hittat en hållbar form gällande finansiering och ambitionsnivå för Bollnäs bokmessa. Bokmässan genomförs vartannat år och har etablerats som ett självklart kulturevenemang för litteratur i Hälsingland.

Interna och externa samarbetspartners kompletterar bibliotekets arbetsinsats och ekonomi.

4.5 HelGe-samarbetet

Kunskapen om HelGe-samarbetet och folkbibliotekets uppdrag är väl förankrad hos politiken och i förvaltningen.

Samarbetet mellan folkbiblioteken i Gävleborg utvecklas genom samverkan och gemensamma projekt.

5. Vidare läsning

- Bibliotekslag (2013:801)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801
- Unescos biblioteksmanifest
- Regional biblioteksplan Gävleborg 2020–2021
<https://www.regiongavleborg.se/globalassets/kultur/verksamhetsomraden/regional-biblioteksverksamhet/regional-biblioteksplan-gavleborg-2020-2021.pdf>
- Kulturpolitiskt program
<https://www.regiongavleborg.se/globalassets/kultur/regional-kulturplan-gavleborg/regional-kulturplan-gavleborg-2019-2021.pdf>
- Bollnäs kommuns program för ekologisk hållbarhet
<https://bollnas.se/download/18.5bba8c07182e92654f3ac6a/1662039598190/Programmet%20f%C3%B6r%20ekologisk%20h%C3%A5llbarhet%20-%20antagen%20version.pdf>
- Bollnäs kommuns program för social hållbarhet
<https://bollnas.se/download/18.fc1d02f1817fd4fb9152/1660114570765/Programmet%20f%C3%B6r%20social%20h%C3%A5llbarhet.%20Antagen%20KF%202022-06-20.pdf>
- Agenda 2030
- HelGe-bibliotekens strategi för barnverksamhet

Uppföljning och revidering

Uppföljning och ansvar

Uppföljning sker årsvis vid bokslut och verksamhetsplanering av bibliotekschef.

Revidering

Dokumentet aktualitetsprövas vid utgångsdatum. Ansvarig är bibliotekschef.